

Sesida dals

Communitgà ils

Protocol nr.

18 da favrer 2025

21 da favrer 2025

113/2025

Dumonda da la fracziun da l'Allianza dal Center

concernent la Strategia da forza idraulica – co vinavant? (emprim sutsegnader Sax)

Resposta da la Regenza

En la sessiun da favrer 2022 ha il Cussegl grond prendì enconuschientscha da la missiva davart la Strategia da forza idraulica dal chantun Grischun 2022–2050 (missiva carnet nr. 9/2021 – 2022, p. 677 ss.) cun las strategias parzialas (return dals implants, participaziun, explotaziun e gestiun) ed è s'exprimida davart dumondas centralas (PCG 4/2021–2022, p. 610 ss.). Il december 2022 ha la Regenza incumbensà il Departament d'infrastructura, energia e mobilitad (DIEM) sco er il Departament da finanzas e vischnancas (DFV) da preparar ils pass necessari per la realisaziun da las strategias parzialas. Per in'emprima fasa fin la fin dal 2026 ha la gruppa da project intrachantunala silsunter furmà pachets da lavur per las singulas strategias parzialas. Emprims resultats intermediars èn avant maun. I sa tracta da dumondas complexas en in project d'ina dimensiun pli gronda. Lur elavuraziun dovra perquai temp. A medem temp vegnan elavurads sis projects da return d'implants. Quai capita en collavuraziun cun las vischnancas concessiunaras respectivas. La renovaziun da la concessiun da l'Ovra electrica Pintrun han ins pudì terminar l'onn 2024. La vischnanca ed il chantun èn ussa participads cun 80 pertschient a l'ovra.

Tar la dumonda 1: I n'è anc betg pussaivel da giuditgar definitivamain, sch'igl exista in basegn d'agir legislativ. Actualmain vegnan elavuradas las basas necessarias per la fundaziun d'ina societad da participaziun resp. d'explotaziun (pretensiuns legalas ed organisatoricas, models pussaivels per il tractament da ristgas dal martgà e per l'integrasiun da las vischnancas en connex cun l'explotaziun). Sin fundament da questas enconuschientschas vegni a sa mussar, sch'igl è necessari da stgaffir basas legalas. Questa dumonda vegn plinavant er tematisada en il barat cun la Cuminanza d'interess da las vischnancas concessiunaras grischunas. In aspect decisiv per l'attractivitat da la forza idraulica grischuna existenta ed uschia er per la realisaziun da Strategia da forza idraulica èn er las cundiziuns generalas legislativas da la Confederaziun (p.ex. tschains d'aua, quantitads d'aua restanta, midadas da la deflussiun). En quest sector s'engascha il chantun ensemen cun la Conferenza da las regenzas dals chantuns alpins (CRCA).

Tar la dumonda 2: L'autonomia communal e la suveranità communal en dumondas da las auas n'han la Regenza ed il Cussegl grond betg mess en dumonda en il rom da la Strategia da forza idraulica. Las vischnancas decidan en la procedura da concessiun, sche e co ch'i vegn fatg diever (vinavant) da las auas sin lur territori. Las vischnancas decidan er en moda autonoma davart l'execuziun dal dretg da return dals implants areguard lur cumpart. Il medem fa il chantun per sia cumpart. La Strategia da forza idraulica n'è betg lianta per las vischnancas. Ella po esser in sustegn. Las vischnancas pon ultra da quai dumandar sustegn professional dal chantun. Actualmain vegnan las enconuschientschas e las lavurs da basa rimnadas en in manual. Quel duai render transparent il process e preschentar opziuns d'agir a las vischnancas concessiunaras. La pratica vertenta en connex cun il return dals implants ha mussà – e la Regenza ha explitgà quai en la Strategia da forza idraulica – ch'in resultat optimà per l'entir Grischun po vegnir cuntanschì mo, sche las vischnancas concessiunaras ed il chantun coordineschan lur proceduras.

Tar la dumonda 3: En il rom da la realisaziun menziunada sut la dumonda 1 vegnan scleridas en moda approfondada las dumondas davart il dretg, l'energia e l'economia da manaschi. Questas basas – sco er il status dals singuls returns d'implants che vegnan actualmain elavurads, ed ils pachets da participaziun respectivs – furman il fundament per decider davart il mument ideal per fundar questa nova societad. Quai ha in ferm connex cun la societad d'exploitaziun existenta Grischelectra SA. Ses contract da partenadi è valaivel fin la fin da l'onn 2055. Sco proxim vegn ins a stuir elavurar in plan da gestiun per la nova societad d'exploitaziun.

Tar la dumonda 4: En la branscha è vegnida analisada la situaziun actuala da las structuras manaschialas en il chantun Grischun. I sa mussa in maletg fitg eterogen areguard l'organisaziun, las cumpetenzas ed il know-how. En in proxim pass vegnan elavuradas pussaivladads per models da manaschi futurs, quai resguardond las structuras e las personas spezializadas actualas. La finamira è da registrar l'entir spectrum d'incumbensas manaschialas da las ovras partenarias futuras e da quantifitgar tant il know-how sco er il basegn da persunal.

En num da la Regenza

Il president:

Marcus Caduff

Il chancelier:

Daniel Spadin